

Від Полтавської обласної державної адміністрації

Інформаційно-аналітичні матеріали
до парламентських слухань на тему:
«Пріоритети екологічної політики Верховної Ради України
на наступні 5 років»

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації пропонує врахувати під час визначення пріоритетів екологічної політики Верховної Ради України на наступні 5 років нижченаведені питання:

Вирішення проблем, які виникають на обласному рівні у зв'язку із зменшенням відсотку зарахування до обласних бюджетів екологічного податку.

Податковим кодексом України регулюються відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначений вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні. Одним із таких є екологічний, який формує спеціальний фонд обласного (в даному випадку) бюджету.

Відповідно до ст.69 Бюджетного кодексу України, в 2017 році 55 % екологічного податку зараховувалось до спеціального фонду обласних бюджетів.

Після набуття чинності з 01.01.2018 Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» до спеціального фонду місцевих бюджетів зараховується 55% податку, у тому числі: до сільських, селищних, міських бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад – 25%, обласних бюджетів та бюджету Автономної республіки Крим – 30 %, бюджетів міст Києва та Севастополя – 55%. До загального фонду державного бюджету зараховується 45% екологічного податку. Зазначені кошти мають цільове використання та спрямовуються виключно на фінансування екологічних заходів.

У Полтавській області це призвело до наступного:

Надходження до спецфонду охорони навколишнього природного середовища Полтавської області у 2017 році (до внесення змін до Бюджетного кодексу України) становили 91 млн. 643 тис. грн, тоді як у 2018 та 2019 році (на 01.09.2019) відповідно 58 млн. 502 тис. 800 грн. та 48 млн. 647 тис. 900 грн., що на 33 та, відповідно, на 42 млн. грн. менше.

Зарахування більшої частини (45%) екологічного податку до загального фонду державного бюджету і зменшення зарахування до 55% до спеціального фонду місцевих бюджетів, спричинило зменшення фінансування, послабило фінансові можливості, та призвело до того, що природоохоронні заходи, особливо, які потребують значних капітальних вкладень, стало неможливим реалізувати.

Останніми роками відчутно подорожчали будівельні матеріали та вартість робіт у зв'язку з постійним зростанням цін, у тому числі і через інфляційні процеси, що значною мірою впливає на загальну вартість природоохоронних

заходів з капітального будівництва, які є найбільш важливими в умовах зношеності основних виробничих фондів природоохоронного призначення. За таких умов кошторисна вартість природоохоронних заходів з кожним роком зростає. І однією з причин цих процесів є недофінансування природоохоронних заходів.

Так, у 2019 році до Департаменту надійшло 154 запити на 265 млн. 720 тис. 613 грн. на фінансування екологічних заходів, тоді як фактично розподілено лише 83 475,832 тис. грн., що становить лише 30 % від загальної потреби (265 720,613 тис. грн.).

Вважаємо, що інші області України також стикаються з аналогічними проблемами.

Для вирішення цієї проблеми Народним депутатом України О.А. Недавою внесений на розгляд Верховної Ради України законопроект від 20.12.2018 № 9381-1 «Про внесення змін до [Бюджетного кодексу України](#) щодо розподілу екологічного податку».

Проектом акту передбачено внесення змін до статей 29, 30, 69-1 Бюджетного кодексу України в частині законодавчого закріплення надходження коштів від сплати екологічного податку до спеціального фонду державного та місцевих бюджетів у співвідношенні 20 і 80 відсотків відповідно.

Відсутність Порядку надання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами для яких показник утворення відходів (Пзув) перевищує 1000.

Згідно з пунктом «с» статті 17 Закону України «Про відходи» (далі-Закон) суб'єкти господарської діяльності у сфері поводження з відходами зобов'язані мати дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, якщо їхня діяльність призводить до утворення відходів, для яких показник утворення відходів (Пзув) перевищує 1000.

Відповідно до пункту «д» статті 18 Закону до компетенції Кабінету Міністрів України у сфері поводження з відходами належить затвердження Порядку надання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами. На сьогодні Кабінетом Міністрів України не затверджений порядок надання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами.

За роз'ясненнями, які поширювало Міністерство екології та природних ресурсів України:

Згідно з положеннями абзацу 10 ч.1 ст.4 ЗУ «Про дозвільну систему» та ст.5 ЗУ «Про адміністративні послуги» перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, встановлюються виключно законами, які регулюють відносини щодо надання адміністративних послуг. Законом України «Про відходи» визначено дозвільний орган, уповноважений видавати дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами та строк

його дії, однак перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги – досі відсутні.

Тобто для того, щоб Кабінет Міністрів України зміг затвердити Порядок, необхідно внести відповідні зміни до ЗУ «Про відходи», в якому передбачити перелік та вимоги до документів.

Відповідно до статті 242.1.3 Податкового кодексу України об'єктом та базою оподаткування є обсяги та види (класи) розміщених відходів, крім обсягів та видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання і відсутність Дозволу на здійснення операцій у сфері поводження з відходами призводить до недонадходження екологічного податку з відходів до бюджету, а також безконтрольного зростання обсягів утворення та накопичення відходів.

Директор Департаменту

(підписано)

М. БРИКУЛЬСЬКИЙ